

Radioloģiskas periimplantāta kaula līmeņa izmaiņas *BioHorizons*[®] un *XiVE*[®] dentāliem implantātiem – retrospektīvs pētījums

*Kārlis Krāģis*¹, *Pēteris Apse*², *Ģirts Šalms*³, *Gints Krāģis*⁴

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Zobu protezēšanas katedra, Latvija

² Zobārstniecības klīnika "Adenta", Latvija

³ Rīgas Stradiņa universitāte, Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas katedra, Latvija

⁴ Rīgas Stradiņa universitāte, Zobu protezēšanas katedra, Latvija

Ievads. Zobu aizvietošana, izmantojot implantātus kā zobu sakņu analogus, ir ārstēšanas veids ar augstu veiksmi un paredzamu iznākumu. Iespējamās bioloģiskas, tehniskas un estētiskas komplikācijas. Smagākā un neatgriezeniska komplikācija ir implantāta zaudējums. Pētījumos nav vienprātības, novērtējot dentālo implantātu ārstēšanas veiksmi, taču tā ir atkarīga no implantāta un mutes dobuma mīksto un cieto audu integrācijas. Periimplantāta kaula līmenis ir svarīgs priekšnoteikums, lai implantāts un tā balstītā restaurācija ilgi funkcionētu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Pētījuma mērķis bija, izmantojot radioloģiskas diagnostikas metodes, retrospektīvi izvērtēt periimplantāta kaula līmeņa izmaiņas *BioHorizons*[®] un *XiVE*[®] dentālo implantātu sistēmām apakšžokļa sānu zobu rajonā. Pētījuma izstrādāšanā tika izmantota zobārstniecības privātklīnikas "Adenta" (Rīga, Latvija) datu bāze ar datiem par pacientiem ievietotiem dentāliem implantātiem laikposmā no 2004. gada februāra līdz 2009. gada februārim. Tika veikti periimplantāta kaula līmeņa radioloģiskie mērījumi pacientiem veiktajos digitālās ortopantomogrammas un digitālajos periapikālajos rentgenuzņēmumos.

Rezultāti. Tika iegūti dati par 141 dentālo implantātu, kuri ievietoti 78 pacientiem vecumā no 18 līdz 74 gadiem (vidējais vecums 44,8 gadi, SD 12,26), no kuriem 55,1% (n = 43) pacientu bija sievietes (vidējais vecums 43,7 gadi, SD 12,26) un 44,9% (n = 35) vīrieši (vidējais vecums 46,1 gads, SD 9,97). No 141 pacientam ievietotā dentāla implantāta 57,4% (n = 81) bija *BioHorizons*[®] ražotāju izgatavotie, bet 42,6% (n = 60) implantātu bija *XiVE*[®] izgatavotie. Vidējais laiks no vizītes, kad tika veikts atskaites rentgenuzņēmums (rtg0), līdz pirmajai apsekošanas vizītei, kuras laikā tika veikts pirmais kontroles rentgenuzņēmums (rtg1), bija 2,3 gadi (SD 1,48). 112 implantātiem bija veikts atkārtots kontroles rentgenuzņēmums 2. kontroles vizītē (rtg2). Vidējais laiks starp rtg1 un rtg2 veikto rentgenuzņēmumu bija divi gadi (SD 1,14). Salīdzinot abas implantātu sistēmas, pirmās kontroles vizītes rentgenuzņēmumu rezultāti vidēji uzrādīja par 0,39 mm (p = 0,0002) lielākas mežiālas un par 0,29 mm (p = 0,0194) distālas periimplantāta kaula līmeņa izmaiņas *BioHorizons*[®] implantātiem, salīdzinot ar *XiVE*[®] implantātiem. Statistiski nozīmīgas periimplantāta kaula līmeņa atšķirības tika uzrādītas arī otrajā kontroles vizītē veiktajos rentgenuzņēmumos ar lielākām izmaiņām *BioHorizons*[®] implantātiem – mežiāli par 0,63 mm (p = 0,0000) un distāli par 0,56 mm (p = 0,0001). Katras implantātu sistēmas ietvaros pēc pirmās kontroles vizītes (vidēji 2,3 gadi) notikušās periimplantāta kaula līmeņa izmaiņas netika uzrādītas kā statistiski ticamas.

Secinājumi.

1. Statistiski nozīmīgas periimplantāta kaula līmeņa izmaiņas *BioHorizons*[®] dentāliem implantātiem notikušas pirmajos 2,5 gados un *XiVE*[®] implantātiem pirmajos 2 gados pēc implantātu slogošanas.
2. Notikušās periimplantāta kaula līmeņa izmaiņas *BioHorizons*[®] un *XiVE*[®] dentāliem implantātiem atbilst vispārpieņemtiem veiksmes kritērijiem.
3. Vērtējot pētījuma rezultātus, jāņem vērā atšķirīgie kaula līmeņa mērījumiem izmantoto rentgenuzņēmumu uzņemšanas laiki starp abām dentālo implantātu sistēmām.